

Результати експериментальних досліджень на супоросних свиноматках, вказували на здатність клатрохелату заліза (IV) запобігати виникненню і розвитку анемії поросят, народжених від них, за двохразового застосування вагітним тваринам досліджуваної сполуки (у формі 10 % розчину та дозі 10 мл за 14 та 7 діб до передбачуваного опоросу).

Встановлено, що застосування супоросним свиноматкам 10 % розчину клатрохелату заліза (IV) та офіціального розчину ціанокобаламіну забезпечує надходження мікроелементу заліза в організм народжених від них поросят, про що засвідчує його високий уміст у печінці та селезінці впродовж 15 діб, порівняно з контролем. Також дослідженнями підтверджено надходження в організм поросят заліза з молозивом/молоком свиноматки, що забезпечує потребу поросят у ньому.

Висновок. Результати клінічних досліджень клатрохелату заліза (IV) на свинях вказують на антианемічну активність досліджуваної сполуки. Перспективним напрямком вважаємо застосування клатрохелату заліза (IV) з профілактичною метою щодо залізодефіцитної анемії поросят-сисунів.

УДК 616-002.12:636.1/.3/.5:577.2.088.3

БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ В СИРОВАТЦІ КРОВІ КОНЕЙ ЗА ЛАМІНІТУ

Боровков С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент

Національний науковий центр «Інститут експериментальної та клінічної ветеринарної медицини» м. Харків, Україна.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3021-2410>

Боровкова В.М., кандидат ветеринарних наук, доцент

Державний біотехнологічний університет м. Харків, Україна.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3422-9394>

Ламініт є найбільш серйозним захворюванням кінцівок у коней. Він викликає значні патологічні зміни в анатомії кінцівки, що призводять до тривалих змін у її функціонуванні. Ламініт найкраще розглядати як синдром, а не як окреме захворювання, оскільки існує кілька провокуючих причин і відповідно, патофізіологічних шляхів. В даний час вважається, що в патогенезі ламініту можна виділити наступні причини: системні запальні стани, метаболічні причини та механічне перевантаження кінцівки. Першими симптомами ламініту є постійне перенесення ваги з однієї ноги на іншу, підвищення температури копита, пульсація у артеріях пальця та прийняття характерної пози і ходи. Хронічний ламініт супроводжується стійкою кульгавістю, розпадом анатомічних структур копита, включаючи зміни в коронці, випадання підшви та порушення росту копитного рогу. Відбувається розрив базальної мембрани копитної кістки та епідермальних листочків, що вирівнюють внутрішню поверхню рогового башмака копита.

Найчастіше зустрічається метаболічна форма захворювання. Хоча попередні дослідження були зосереджені на запальних формах захворювання, але останні дані свідчать, що метаболічний ламініт є значною проблемою, яка досить часто зустрічається у коней. Метаболічний ламініт асоціюється з гіперінсулінемією і є частим наслідком метаболічного синдрому коней. Підвищене ожиріння також є фактором ризику захворювання [2,3]

Незалежно від причини виникнення ламініту, пластинчаста тканина копита, ураженого ламінітом, часто не повертається до нормального стану, і уражене копито може вимагати постійного лікування, щоб підтримувати комфорт і певний ступінь його функції. Сучасні методи лікування ламініту зазвичай складаються з однієї або кількох системних і місцевих терапій, а також механічної підтримки ламінітичної тканини. [4,5]

Було досліджено 5 коней з клінічними симптомами ламініту, у сироватці крові яких були визначені комплекс біохімічних показників. В якості контрольної групи були обрані 5 тварин без клінічних ознак та будь-якої патології. Встановлено, що при ламініті коней спостерігаються достовірні зміни рівня біохімічних показників у сироватці крові. Серед цих

змін відзначається зростання частки γ -глобулінів, зниження активності аспартатамінотрансферази, загального кальцію в пробі Вельтмана, а також різке збільшення активності лужної фосфатази, та зростання рівня І фракції сироваткових глікозаміногліканів. Ці зміни вказують на розвиток прогресуючої остеомаліції, виснаження організму та розвитку дистрофічного процесу в організмі коней.

Також у коней з ламінітом виникає гіперліпідемія за рахунок збільшення концентрації тригліцеридів та ліпопротеїнів дуже низької густини. Це забезпечується як зростанням концентрації холестерину, що за хімічною будовою є циклічним спиртом, так і нейтральних жирів, які є тригліцеридами. Проте, ця гіперліпідемія не пов'язана з безпосереднім відкладанням жирів на епідермальних листочках, які покривають внутрішню поверхню рогового башмака копита, що свідчить про специфічний перебіг цього захворювання у різних видів копитних тварин.

Таким чином можна зазначити, що дослідження змін біохімічних показників за ламініту у коней може бути використано для діагностики та визначення стратегії лікування.

Бібліографічний список:

1. Luthersson, N., Mannfalk, M., Parkin, T. D., & Harris, P. (2017). Laminitis: risk factors and outcome in a group of Danish horses. *Journal of Equine Veterinary Science*, 53, 68-73.
2. de Laat, M. A., Sillence, M. N., & Reiche, D. B. (2019). Phenotypic, hormonal, and clinical characteristics of equine endocrinopathic laminitis. *Journal of veterinary internal medicine*, 33(3), 1456-1463.
3. Horn, R., Bamford, N. J., Afonso, T., Sutherland, M., Buckerfield, J., Tan, R. H. H., ... & Bertin, F. R. (2019). Factors associated with survival, laminitis and insulin dysregulation in horses diagnosed with equine pituitary pars intermedia dysfunction. *Equine veterinary journal*, 51(4), 440-445.
4. Belknap, J. K., & Geor, R. J. (Eds.). (2017). *Equine laminitis*. John Wiley & Sons.
5. Yang, Q., & Lopez, M. J. (2021). The equine hoof: laminitis, progenitor (stem) cells, and therapy development. *Toxicologic pathology*, 49(7), 1294-1307.

УДК: 636.4.09:616.9:616-085(477)

ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА АФРИКАНСЬКОЇ ЧУМИ СВИНЕЙ У В'ЄТНАМІ - ДЛЯ СИСТЕМИ ЗАХОДІВ ЇЇ ВИКОРІНЕННЯ В УКРАЇНІ

Nguyen Van Diep, AVAC Vietnam Joint Stock Company, Ho Chi Minh City, Vietnam,

Бабенко М.М., виконавчий директор асоціації спілки «М'ясна галузь України», Київ, babenko@ciab.expert

Бузун А.І., кандидат ветеринарних наук, доцент, Центр підвищення ефективності тваринництва, Київ, epibuz@ukr.net

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-9659-2535>

Анотація: Аналіз епізоотичного процесу африканської чуми свиней (АЧС) у період 2010-2023 рр. свідчить про її вкорінення в українському нозоареалі, зокрема у вигляді асоційованих інфекцій домашніх і диких свиней [1]. Його результати показують, що сучасні протиепізоотичні заходи, засновані на «стемпінг-ауті», здатні протидіяти лише спонтанним (разовим) транскордонним занесенням АЧС [2]. Вони виявилися неспроможними зупинити каналізоване транскордонне поширення хвороби в Україні з 2014 року (доречі, як і в Грузії, напередодні московської агресії у 2008 р.) і це призвело до укорінення збудника і формування ензоотичних осередків АЧС (рис. 1А). Численні агротерористичні прояви московської агресії настільки негативно впливають на стабільність свинарства, що Україна не може протидіяти власними державними ресурсами [1, 3]. Це змушує український бізнес шукати способи посилення захисту своїх інвестицій у свинарство [4].